

1.4 Τετράφωνη γραφή των μειζόνων και ελασσόνων συγχορδιών.

Για τη μελέτη της σύνδεσης των συγχορδιών χρησιμοποιούμε τετράφωνο γράψιμο, το οποίο αντιστοιχεί στη μικτή χορωδία (σοπράνο - άλτο - τενόρο - μπάσο). Γι' αυτό οι τρίφωνες συγχορδίες πρέπει να διπλασιάσουν ένα φθόγγο τους.

☞ Οι δυνατές γραφές των μειζόνων συγχορδιών είναι:

- 1, 1, 3, 5
- 1, 3, 5, 5
- 1, 1, 1, 3 (ελλιπής, χωρίς 5)
- 1, 3, 3, 5¹²

☞ Οι δυνατές γραφές των ελασσόνων συγχορδιών είναι:

- 1, 1, 3, 5
- 1, 3, 5, 5
- 1, 1, 1, 3 (ελλιπής, χωρίς 5)
- 1, 3, 3, 5

Οι εκτάσεις των χορωδιακών φωνών, κατά προσέγγιση, έχουν ως εξής:

038

Σοπράνο Άλτο Τενόρος Μπάσος

1.5 Ανοικτές-κλειστές - μικτές θέσεις συγχορδιών.

- *Κλειστή* λέγεται εκείνη η θέση της συγχορδίας, στην οποία οι τρεις ψηλότερες φωνές βρίσκονται στη μικρότερη δυνατή μεταξύ τους απόσταση.
- *Ανοικτή* λέγεται εκείνη η θέση της συγχορδίας, στην οποία οι τρεις ψηλότερες φωνές βρίσκονται σε τέτοια διάταξη, ώστε να παραλείπεται ένας κάθε φορά φθόγγος της συγχορδίας.
- *Μικτή* λέγεται εκείνη η θέση της συγχορδίας, η οποία δεν μπορεί να περιγραφεί ούτε ως κλειστή, ούτε ως ανοικτή.

¹² Αρχικά αυτή η μορφή δεν θα χρησιμοποιείται. Στη συνέχεια θα αναλυθεί η χρήση της.

(Στο τωρινό στάδιο των ασκήσεων ο μπάσος θα τραγουδά τη θεμέλιο της συχορδίας).

039

Κλειστή θέση	Ανοιχτή θέση	Μικτή θέση
-----------------	-----------------	---------------

The musical notation for exercise 039 shows three chord positions on a grand staff (treble and bass clefs). The first position is labeled 'Κλειστή θέση' (Closed position) and shows a C major triad (C4, E4, G4) in the treble clef and a C2 bass note in the bass clef. The second position is labeled 'Ανοιχτή θέση' (Open position) and shows a C major triad (C4, E4, G4) in the treble clef and a C2 bass note in the bass clef. The third position is labeled 'Μικτή θέση' (Mixed position) and shows a C major triad (C4, E4, G4) in the treble clef and a C2 bass note in the bass clef.

☞ Οι θέσεις μιας συχορδίας σε σχέση με τη νότα που τραγουδά η σοπράνο είναι:

- Θέση 8ης: η σοπράνο τραγουδά την θεμέλιο¹³.
- Θέση 3ης: η σοπράνο τραγουδά την 3η.
- Θέση 5ης: η σοπράνο τραγουδά την 5η.

☞ Η θέση μιας συχορδίας, καθορίζεται από τη νότα που τραγουδά η σοπράνο. Την έκταση της σοπράνο μπορούμε να τη χωρίσουμε σε τρεις περιοχές. Στην πρώτη περιοχή (ντο - σολ) προτιμάται η γραφή κλειστών θέσεων, στη δεύτερη (σολ - ρε) και των δύο ειδών θέσεων (κλειστών - ανοικτών) και στην τρίτη (ρε - λα) των ανοικτών. Η πρακτική αυτή υπόδειξη αποσκοπεί στο να τραγουδούν όλες οι φωνές μέσα στα όρια της φωνητικής τους έκτασης, άσχετα από τη συχορδία που χειριζόμαστε κάθε φορά. Στο ακόλουθο παράδειγμα παρουσιάζεται η διαίρεση της φωνητικής έκτασης της σοπράνο.

040

1η περιοχή	2η περιοχή	3η περιοχή
------------	------------	------------

The musical notation for exercise 040 shows three regions of the soprano's range on a single staff. The first region is labeled '1η περιοχή' (1st region) and shows a C4 note. The second region is labeled '2η περιοχή' (2nd region) and shows a C4 note and an E4 note. The third region is labeled '3η περιοχή' (3rd region) and shows a C4 note, an E4 note, and a G4 note.

🎵 Ασκήσεις

1. Γράψτε τις παρακάτω συχορδίες (σε μορφή 1 - 1 - 3 - 5) στις θέσεις που ζητούνται. Στη συγκεκριμένη άσκηση οι σπουδαστές πρέπει να προσέξουν το τονικό ύψος της σοπράνο σε σχέση με τις περιοχές, που αναφέρθηκαν προηγουμένα.

Θέση 8ης κλειστής: ντο, ΡΕ, ΜΙ, φα#, σολ, λα, ΣΙ b

Θέση 3ης κλειστής: ΝΤΟ#, ρε, ΜΙ b, φα, ΣΟΛ, ΛΑ b, σι

¹³ Η συγκεκριμένη θέση αναφέρεται και ως θέση 1ης.